

men det kan jo være, at det ny Mudrings- og Pumpemateriel, man nu har, kan holde Havnen sejlbart, naar man kommer ud paa denne Dybde. Jeg har ikke meget at sige om det foreliggende Forslag ud over at anbefale det til Tingets Velvilje, hvad jeg ogsaa vil gøre.

Men naar jeg læser Motiverne til Forslaget, kommer jeg til den Bemærkning deri, at Sagen har været forelagt den nedsatte Kommission, som skal give Betænkning over Anlæg af Havne paa Jyllands Vestkyst, og saa er der noget vemodigt for os derovre paa Vestkysten ved at tænke paa, at denne Kommission har siddet saa længe og beskæftiget sig med andre Ting og har kunnet give Betænkning om dem, hvorimod vi ikke høre noget om den Sag, hvormod den blev nedsat. Vi misunde ikke Fiskerne herovre paa Øerne, at de have faaet en Havn. Vi ere meget gerne med til at give dem de Havne, de trænge til, men naar vi se, at Fiskerne paa Øerne have Havne med faa Mils Afstand fra hinanden, for Eksempel her i denne Egn ved Hundested, Helsingør og nu ved Gilleleje, og saa vide, at vi have ikke *een* Havn paa Vestkysten lige fra Esbjerg helt op omkring Grenen og over til Frederikshavn, og at Forholdene der ere saa vanskelige, som de ere, saa er der noget vemodigt ved, at der ikke kan blive taget fat og gjort noget oppe ved den Kyst, hvor der bor en virkelig stræbsom og dygtig Fiskerbefolkning, som lever under de Vilkaar, at de manges Gang med Livsfare maa udøve deres Gerning og i alle Tilfælde kun have den nøgne Strandbred at trække deres Baade op paa. Jeg vil derfor benytte denne Lejlighed til at lægge den højtærede Indenrigsminister dette paa Sinde, at man kan komme til at arbejde for at gøre noget for Fiskerne paa Jyllands Vestkyst og ikke vil glemme dem, men tage fat der og give de nødvendige Bevilinger, saa at ogsaa de Folk der kunne mærke, at de ikke ganske ere Landets Stedbørn.

J. Hage: Det glæder mig selvfølgelig i høj Grad, at det ærede Medlem anbefaler det foreliggende Forslag eller i alt Fald anbefaler at tage det under Overvejelse, ligesom jeg ogsaa skylder den højtærede Minister Tak, fordi han har fremsat Forslaget. Naar jeg tillader mig at tale i egen Person, ligger det jo i, at dette Spørgsmaal ligger mig særlig nær. Jeg skal tillade mig at minde om, hvorledes det fra første Færd var mig, der fik det bragt

fremsat her i Tinget. Der er gjort — det kan det høje Ting være overbevist om — alt, hvad der i Tidens Løb kunde gøres for at fri Statskassen for urimelige Bekostninger, men det har vist sig umuligt at vedligeholde den almindelige lille Fiskerihavn. Gilleleje Havn er jo oprindeligt bygget udelukkende af Fiskerne, kun med ganske smaa Statslaan, som til Dels ere blevne afdragne. Der staaer eller har i hvert Tilfælde indtil den senere Tid staaet en Rest af Laanet tilbage. Som sagt, Fiskerne have væsentlig ved egne Kræfter og ved Hjælp fra private og Kommuner og paa anden Maade skabt en Havn, som efter Omstændighederne har været respektabel, men som har krævet et overordentlig stort Arbejde. Den har været til megen Nytte, ikke alene for Gillelejefiskerne, men ogsaa for de omboende Fiskere og for Handelsforholdene i Almindelighed, idet mange svenske Baade have søgt dertil i den Tid, Havnen har været brugelig. Imidlertid har den Sandvandring, som kunde befrygtes, vist sig at være stærkere end alle Anstrengelser for at bekæmpe den, og Tilstanden har taget saadan Overhaand, at det er og har været umuligt at forhindre den. Hvis ærede Medlemmer ville mene, at man i Stedet for at give 400,000 Kr. til en saadan Havn skulde prøve paa at holde den opmudret og lade „Sandormen“ eller andre Muddermaskiner, der staa til det offentlige Raadighed, forsøge at skaffe et Indløb, maa jeg sige, at der desværre i Sommer er blevet ført fuldstændig Bevis for, at det er umuligt at komme frem ad den Vej. Ved Gilleleje har der i Sommer ligget paa en Gang „Tyborøn“, „Sandormen“ og Fiskernes egen Muddermaskine, og jeg tillader mig her at præsentere for ærede Medlemmer, som det mulig kunde interessere, et Billede, der viser Resultatet af de Bestræbelser, som her ere gjorte. Der er en udmærket Kartoffelmark i Gilleleje Havn, og det er umuligt at komme ud af Havnen. De 10,000 Kr., som bevilgedes til Havnens Vedligeholdelse, og det Arbejde, som Fiskerne have præsteret, og som „Tyborøn“ har gjort, er altsaa i en vis Forstand spildt. I en anden Forstand have disse Bestræbelser imidlertid gjort overordentlig Nytte, idet det har vist sig, at alle andre Veje end den, der er foreslaaet af den højtærede Indenrigsminister, ere ufremkommelige.

Naar Sagen nu skal tages under nærmere Overvejelse, er der nogle enkelte Punkter, som jeg vil bede det ærede Udvalg at tage Hensyn til. Gilleleje Havn